

Motion till riksdagen 2018/19:2760

av Johan Forssell m.fl. (M)

Föräldraförsäkringen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska göra relevanta lagändringar för att föräldrapenning på grundnivå, dvs. för den som inte har arbetsinkomst, ska begränsas till 365 dagar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska göra relevanta lagändringar för att rätten till avgiftsfri förskola ska utökas till 30 timmar för barn till föräldrar som är långvarigt arbetslösa, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Sverige är ett av världens mest jämställda länder. Vi har föräldraförsäkringen och en väl utbyggd barnomsorg som ger förutsättningar för föräldrar att ta ett stort ansvar för barn och samtidigt förvärvsarbeta. Svenska kvinnor arbetar i hög grad under småbarnsåren och även männen är föräldralediga.

Trots det återstår mycket att göra innan samhället och arbetslivet är jämställt. Fortfarande tjänar kvinnor mindre än män och arbetar deltid i större utsträckning. Kvinnor tar fortsatt ett större ansvar för det oavlönade hushållsarbetet och är i större utsträckning föräldralediga och sjukfrånvarande. Allt detta bidrar till ojämställdhet – i vardagen och i plånboken.

Utgångspunkter

Föräldraförsäkringens viktigaste funktion är att möjliggöra och underlätta för föräldrar att vara hemma med sina barn under spädbarnstiden. Vi värnar flexibiliteten som finns inom dagens föräldraförsäkring och vill därför inte se någon utökning av antalet reserverade dagar inom föräldraförsäkringen

Arbete är en hörnsten i ett jämställt samhälle. Alliansregeringens reformer för att förbättra drivkrafterna för arbete och minska utanförskapet har bidragit till ökade

förutsättningar för ekonomisk jämställdhet. Det har blivit mer lönsamt för alla att gå från utanförskap till arbete tack vare jobbskatteavdraget. Eftersom förbättringen relativt sett varit som störst för låg- och medelinkomsttagare har drivkrafterna till arbete stärkts mer för kvinnor än för män. Moderaterna vill fortsätta sänka skatten med tyngdpunkt mot dem som har låga inkomster, inte minst för att göra det mer lönsamt för kvinnor att arbeta.

Föräldruttaget bland män med eget företag är tydligt begränsat. Drivandet av ett företag kan, i vart fall för den som är ensam i företaget, innebära att ett visst arbete måste utföras även om företagaren är ledig för att vårda sitt barn. Detta går inte enligt dagens regelverk, där istället den lösning som erbjuds är att ta ut föräldrapenning halva dagen och arbeta halva dagen. Ett annat problem är att vissa egenföretagare vill minimera sitt löneuttag ur företaget vilket drabbar dem negativt när de söker ersättning ur olika SGI-baserade trygghetssystem. Vi menar att det finns behov av att ta fram andra modeller för denna grupp föräldrar och ser fram emot att ta del av utredningen 2018:54 Ett tryggare företagande i ett förändrat arbetsliv, som ska se över socialförsäkringssystemen i syfte att förbättra villkoren för företagare och främja ett tryggare företagande.

Kvinnor och män arbetar i genomsnitt lika många timmar per dygn, men män ägnar mer tid åt förvärvsarbete och kvinnor ägnar mer tid åt hemarbete. Det mönster som leder till att kvinnor tar större ansvar för hem och barn och arbetar deltid i högre grad än män etableras i stor utsträckning under föräldraledigheten. Kvinnor är föräldralediga längre än män och stannar också oftare än män hemma från arbetet för att vårda sjuka barn. Fortfarande tas 74 procent av alla föräldrapenningdagar och 62 procent av all tillfällig föräldrapenning (VAB) ut av kvinnor. Även om utvecklingen går åt rätt håll går det alldeles för långsamt.

Moderaternas förslag

För den som ännu inte kommit in på arbetsmarknaden är det avgörande att det är lätt att lämna barnen på förskola och att drivkrafterna att söka arbete är tydliga. Långa tider av frånvaro från arbetsmarknaden, exempelvis genom att kombinera bidrag och föräldrapenning på grundnivå leder till att trösklarna in till jobb blir allt högre och risken för långvarigt utanförskap ökar. Utrikes födda kvinnor har idag en sysselsättningsgrad som är 23 procentenheter lägre än för inrikes födda kvinnor. Många har aldrig kommit in på arbetsmarknaden eller fått sitt första jobb. Denna fattigdomsfälla kan inte accepteras.

För att stärka arbetslinjen för dem som aldrig fått sitt första jobb bör en växling göras mellan föräldrapenning för de som saknar sjukpenninggrundande inkomst och utökad förskola för dem som lever på bidrag. Med en mer generös förskola och kortare föräldrapenning bör kraven på att göra sig anställningsbar öka för personer med försörjningsstöd. Det kan ske exempelvis genom bredare arbetssökande, deltagande i SFI-undervisning eller annan utbildningsinsats.

Moderaterna föreslår att föräldrapenning på grundnivå, det vill säga för den som inte har arbetsinkomst, begränsas till 365 dagar.

Moderaterna föreslår samtidigt att rätten till avgiftsfri förskola utökas till 30 timmar för barn till föräldrar som är långvarigt arbetslösa.

Johan Forssell (M)

Arin Karapet (M)

Elisabeth Björnsdotter Rahm (M)

Katarina Brännström (M)

Ann-Sofie Alm (M)